

Ба Шурои диссертациони 6D.KOA-004-и назди
Донишгоҳи мелии Тоҷикистон (734025, ш.
Душанбе, маҳаллаи Буни Ҳисорак, шаҳраки
донишҷӯён, бинои таълими №8)

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Сафаров Баҳром Гулматович дар мавзӯи «Масъалаҳои назариявии рушди иқтисоди кушод дар шароити тақвияти муносибатҳои ҳамгирӣ миёни минтақавии иқтисодӣ (дар мисоли Ҷумҳурии Тоҷикистон)» барои дарёфти дараҷаи илми доктори илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 08.00.01 – Назарияи иқтисодӣ (08.00.01.01 – Назарияи умумии иқтисодӣ (иқтисоди сиёсӣ))

Чараени ҷаҳоншавӣ, ки ҳамчун омӯғи ҳаракати озоди молу маблағҳо ва рушди иқтисодиёти ҳамаи мамлакатҳои арзеби мегардид, дар шароити муосир равиши яксамта надаршта, ба калавишҳо дучор мегардад, ки боиси пайдо гаштани равандҳои нави илмӣ, ки онро ҳамчун нишондиҳандаи муваффақ гаштани мамлақати алоҳида намебошад. Аз ин рӯ, муаллифи рисола дуруст қайд мекунад, ки “кушодагии иқтисодиёт мақсади ниҳой набуда, он танҳо шартӣ нигоҳ доштани модели муосири фаъолияти иқтисодӣ мебошад”. Лекин дуруст қайд шудааст, ки “роҳи автаркия ва ба қувваи худӣ така намудан ба тараққиёти иқтисодиёт монеа гашта, боиси қафомонии мамлакат мегардад” (с.1).

Аз ин рӯ, барои Тоҷикистон ҳамчун иқтисодиёти кушоди хурд, ки зери таъсири зиёди хавфҳои беруна мебошад, барои таъмини рушди устувори босуръати он, бояд муносибатҳои иқтисодии байни кишварҳои дараҷаи тараққатшон гуногунро, дар доираи ташаккули модели нави ҳамгирии кишварҳоро таъмин намояд, ки ин муҳтавои асосии рисола мебошад.

Модели нави ҳамгирии кишварҳо, ки аз тарафи муаллиф пешниҳод гардидаст, истифодаи шаклҳои муосири ҳамгирии минтақавии иқтисодиро дар асоси таъсири низомҳои шабакаҳои истеҳсоли ва тиҷоратӣ, долонҳои нақлиёти коммуникатсионии минтақавӣ, рушди иттилоотӣ дар заминаи истифодаи васеи Интернет дар бар мегирад.

Аз ин лиҳоз бояд дар шароити муосир муносибатҳои анъанавии ҳамгирии иқтисодии кишварҳо тақвият ёфта, он бештар дар саҳти мезо-ҳамгирӣ ҳамчун омӯғи муҳимтарин, дуруст ва пурра истифода гардид.

Ин мақсад водор месозад, ки вазифаҳои ҳукумат васеъ гардида, инчунин стратегияи рушди муносибатҳои иқтисодии байналхалқии кишвар бо дарназардошти ба даст овардани бартариятҳо дар низоми иқтисоди кушод омӯхта ва роҳҳои нави рушти он таъмин гардад. Тадқиқоти муаллиф нишон дод, ки асосҳои назариявӣ ва консепсияҳои мавҷудаи ҳамгироии минтақавии иқтисодӣ асосан дар сатҳи макроҳамгирӣ (байни кишварҳо) ва микроҳамгирӣ (байни корхонаҳо) васеъ гузаронида шуда, таҳлили мезсатҳи ҳамгирӣ (байни минтақавӣ, байнисоҳавӣ, дохилисоҳавӣ, шабакавӣ, фаросарҳадӣ) дар баробари бартариятҳои нисбӣ ва рақобатӣ муайян кардани бартарияти ҳамгирӣ, дар ҳолати омӯзиш қарор дорад.

Аз ин рӯ рисолаи мазкур яке аз тадқиқотиҳои бунедӣ арзёбӣ гардида, наwgониҳои пешниҳод гардида, дар ҳолати истифодаи пешниҳодҳои муаллиф ва дар амал татбиқ шудани онҳо, барои таъмини рушти устувори иқтисодиёти миллӣ замина мегузорад дар ояндаи миена ва дарозмуҳлат.

Гуфтан ҷоиз аст, ки муҳтавои автореферати диссертатсия бо истифодаи принсипи пайдарҳамии мантиқӣ таҳия гардида, мақсад ва вазифаҳо, объект ва мавзӯ, наwgонии илмӣ ва дигар ҷузвҳои он пурра талаботҳои таҳияи рисолаҳои докторӣ, ки аз тарафи Комиссияи Олии Аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон гузошта шудаанд, ҷавобгӯ мебошад.

Мазмуни автореферати диссертатсия ва равишҳои илмӣ истифода намудаи Сафаров Б.Г. назарияи иқтисоди кушодро тақвият баҳшида натиҷаҳои он, инчунин муайян намудани равандҳои нав, хусусиятҳои қонуниятҳои рушди иқтисоди ҷаҳонӣ дар шароити ҳамгироии минтақавӣ, маҷмӯи ҳадафҳо, вазифаҳо ва самтҳои афзалиятнок барои истифодаи васеи амалӣ нигаронида шудаанд. (С. 19)

Муаллиф дар автореферат назарияҳои бартарияти рақобатиро таснифот намуда, онро дар мезсатҳ дар шароити тақвияти равандҳои ҳамгирӣ асоснок намудааст (С. 26), аз ҷумла:

- истифодаи «долонҳои сабз»-ро дар татбиқи лоиҳаҳои муштаракӣ инфрасохторӣ дар шакли долонҳои байналмилалӣ нақлиётӣ, коммуникатсионӣ ва энергетикӣ;

- истифодаи яқҷояи захираҳои истехсолии минтақаҳои наздисарҳадии кишварҳои ҳамгироӣшуда;

- механизми ҷуброни тавозуни тақозо ва арза ба молҳои савдошаванда дар минтақаи дорои имконияти ҳамгирӣ ба вучуд меояд.

Лекин бояд қайд гардид, ки автореферат дорои якчанд норасоихо низ мебошад, инчунин:

1. Модели нави ҳамгирии кишварҳо, ки аз тарафи муаллиф пешниҳод гардидааст, ба таври расм пешниҳод нашудааст;

2. Дар автореферат асоснок нагардидааст, ки истифодаи тавсияҳо рисола дар амал барои рушди иқтисоди миллӣ дар ояндаи миёнаи дарозмуддат чӣ натиҷаҳои мусбӣ ва манфӣ меоварад.

Бояд қайд кард, ки норасоихои зикршуда ҳарактери тавсиявӣ дошта, сифати баланди кори анҷомдодашуро коҳиш намедихад.

Хулоса кардан мумкин аст, ки тадқиқоти диссертатсионии Сафаров Б.Г. дар мавзӯи «Масъалаҳои назариявии рушди иқтисоди кушод дар шароити тақвияти муносибатҳои ҳамгирии минтақавии иқтисодӣ (дар мисоли Ҷумҳурии Тоҷикистон)» кори илмӣ таҳқиқоти мустақиман анҷом дода шуда, дорои арзиши баланди илмӣ ва амалӣ арзёби гардида, ба талаботҳои бандҳои шиносномаи феҳристи ихтисосҳои КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯйи самти ихтисоси 08.00.01 – Назарияи иқтисодӣ (08.00.01.01 – Назарияи умумии иқтисодӣ (иқтисоди сиёсӣ)) мутобиқат карда, муаллифи он сазовори дарёфти дараҷаи илмӣ доктори илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси пешниҳодшуда мебошад.

доктори илмҳои иқтисодӣ, профессори
кафедраи «Назарияи иқтисод» Донишкадаи
иқтисод ва савдон ДДТТ дар
шаҳри Хуҷанд

 АЗИМОВ А.Ч.

Маълумот барои тамос: 735700 Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш. Хуҷанд ДИС ДДТТ дар ш. Хуҷанд хиёбони И.Сомонӣ 169 Телефони коря: (+992) 83422 6 – 18 – 60	Суроға: 735700 Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш. Хуҷанд хиёбони И.Сомонӣ 203 - 43 Телефони мобилӣ: (+992) 92 – 779 – 18 – 54 E-mail: mavlon_1954@mail.ru
--	---

Имзои д.и.и. Азимов А.Ч – ро тасдиқ менамоям.

Сардори шӯъбаи кадрҳои

Маҳмудов Ш.